Gemeente Rotterdam

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: m.zuijderwijk@rotterdam.nl
Inlichtingen: M. Zuijderwijk
Telefoon: 06-51436034

Portefeuillehouder: T. Versnel
Cluster: Werk en Inkomen
Ons kenmerk: M2205-3006 22bo4264

Datum: B&W 28 juni 2022

Betreft: Monitor W&I 1e tertaal 2022

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:
Monitor W&I 1e tertaal 2022

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?
Met de monitor Werk in Inkomen informeren wij uw raad iedere vier maanden over de ontwikkelingen op het gebied van Werk en Inkomen op de reguliere P&C-momenten (1e herziening, 2e herziening en jaarverslag). De monitor is hiermee een verdieping van de gemeentelijke P&C-producten voor wat betreft het programma Werk en Inkomen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
- Mensenwerk. Beleidskader Participatiewet 2019-2022.
- Collegebrief 'Sterker Door … Mensenwerk', (20bb7683 d.d. 23 juni 2020).
- Motie 'Handje helpen' van raadslid Versnel (VVD) e.a. (21bb12366), 30 september 2021.
- Motie 'Vier werkgelegenheid Nieuwe Waterweg' van raadslid Engberts (PvdA) e.a. (21bb14121), 11 november 2021.

Toelichting:
In deze brief wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen uit de monitor over het 1e tertaal (januari-april) 2022. Daarnaast doen wij u een voorstel voor de afdoening van een tweetal moties. Ook informeren wij u over ons besluit tot verlenging van eerder genomen besluit tot het afzien van de zoekperiode voor kwetsbare jongeren.

Ontwikkelingen op de landelijke en regionale arbeidsmarkt
We leven in een ongekende tijd met veel onzekerheid maar ook kansen. De oorlog in de Oekraïne, de (economische en sociale) naweeën van de mondiale Covid-pandemie, de stijgende (energie)prijzen en inflatie houden ons in de greep. Toch ontwikkelt het economisch beeld zich over het algemeen nog steeds gunstig. Volgens het CBS is in het eerste kwartaal 2022 het aantal werklozen gedaald naar 327.000 (ultimo 2021: 369.000). Het aantal WW-uitkeringen in Rotterdam is in het eerste kwartaal 2022 gedaald naar 8.584 (ultimo 2021: 8.893). Het aantal faillissementen in Zuid-Holland (bedrijven en instellingen) in het eerste kwartaal bedraagt 79. Dit is hoger dan in dezelfde periode in 2021 (60). Dit is mogelijk het gevolg van het aflopen van de coronasteun voor bedrijven en instellingen. De door ondernemers verwachte inzet van personeel (Conjunctuur enquête) laat in tertaal 1 2022 nog steeds een positieve ontwikkeling zien. Tegelijkertijd ontwikkelt het aantal uitzenduren zich minder gunstig: de daling van tertaal 3 2021 (-1% in week 49-52) zet zich verder voort in het 1e tertaal 2022 (-3% in week 13-16). Deze indicator betreft de % stijging of daling van de uitzenduren van een representatief aantal ABU-uitzendondernemingen (ABU=Algemene Bond Uitzendondernemingen). CBS heeft nog geen vacaturecijfers beschikbaar vanaf januari 2022, maar het beeld is al wel dat de arbeidsmarkt oververhit is. Er zijn veel meer vacatures dan werkzoekenden. De krapte op de arbeidsmarkt breekt alle records.

Bijstandsvolume
In 2021 was er vanaf het tweede tertaal sprake van een geleidelijke daling van het bijstandsvolume. Deze daling heeft zich in het eerste tertaal 2022 verder doorgezet. De eindstand kwam eind 2021 uit op 34.624 bijstandsuitkeringen. In de eerste maanden van 2022 is het volume gedaald naar 34.218 (-406 uitkeringen).

In navolging op de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (ToZo) regeling is per eind maart 2022 ook de transitie Bijstand voor Zelfstandigen (BBZ-transitie of BBZ-light regeling) afgelopen. Door deze afloop van uitkeringen was eind maart reeds een daling te zien in het volume binnen Rotterdam en ook binnen de G4. De daling eind maart binnen de G4 kwam op conto van Rotterdam, Den Haag en Utrecht, aangezien in het volume van Amsterdam de BBZ-light uitkeringen ultimo maart nog wel meetelden. Per eind april worden binnen alle G4 steden geen BBZ-light uitkeringen meer meegeteld. Amsterdam telde eind maart nog 5.965 BBZ-light uitkeringen, wat de sterke G4 daling in april verklaart. We verwachten dat het G4 volume hierna normaliseert.

De voorlopige landelijke cijfers zijn beschikbaar tot en met maart 2022. In de volgende tertaal monitor zal zichtbaar worden wat de afloop van de BBZ-light regelingen betekent voor de landelijke cijfers. Onzeker is nog of de zelfstandig ondernemers die tot en met 31 maart een beroep deden op de BBZ-light nu verder kunnen zonder steun. De nieuwe instroom van zelfstandigen in de reguliere BBZ (Bijstand voor zelfstandigen) of bijstand was in april nog heel beperkt, maar het is te vroeg om daar al conclusies aan te verbinden. De instroom wordt de komende maanden nauwlettend gemonitord.

In onderstaande grafiek is zichtbaar hoe het Rotterdamse volume zich heeft ontwikkeld vanaf 1 januari 2018 tot en met april 2022, ten opzichte van het landelijk gemiddelde (tot en met maart) en de G4. Bezien over deze periode blijft de Rotterdamse bestandsdaling achter bij de landelijke en G4-cijfers. Na de eerste twee jaar liep Rotterdam voorop in de daling van het aantal uitkeringen, maar de coronacrisis heeft Rotterdammers bovengemiddeld hard getroffen. Het herstel is weer ingezet, maar de opgave blijft groot.

Toelichting op andere onderdelen van de monitor
Opvallende punten uit de tertaalmonitor zijn:

Arbeidsparticipatie

- Het ***bijstandsvolume NPRZ*** (Charlois, Feijenoord en IJsselmonde*)* (zie monitor ad 2) is in de eerste vier maanden van 2022 gedaald met 139 werkzoekenden. De ***uitstroom richting Werk in NPRZ*** (zie monitor ad 9) is in het 1e tertaal: 577. De trend is stijgend maar blijft nog achter op de streefwaarde van 733 voor het 1e tertaal. Van de uitstroom naar werk in de stad is 41,9% afkomstig uit NPRZ. Dat is ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar een toename van 1,2%. Het ***aandeel NPRZ in het bijstandsvolume*** (zie monitor ad 2) is echter gestegen van 40,36% ultimo 2021 naar 40,43% eind april 2022. Alhoewel de uitstroom naar Werk in NPRZ gestegen is, is "uitstroom overige" in NPRZ gedaald. De instroom in NPRZ betreft in de eerste 17 weken van 2022 39,62% wat niet veel afwijkt van de bestandsverhouding.
- De **totale instroom** (zie monitor ad 5) in het eerste tertaal van 2022 is licht gestegen ten opzichte van het eerste tertaal van 2021. De hogere instroom is te verklaren door de BBZ-transitie. BBZ-transitie was een tijdelijke regeling (t/m 31 maart 2022) die na afloop van de Tozo-regeling in werking is getreden. Zonder de BBZ-transitie was de reguliere instroom 2.059 mensen. Deze reguliere instroom is lager dan de instroom in T1 2021. De daling in de instroom (zonder Bbz) komt voor een groot deel door de krapte op de arbeidsmarkt.

- In vergelijk met dezelfde periode vorig jaar is de ***totale uitstroom*** (zie monitor ad 6) met 828 gestegen naar 3.591 in de eerste vier maanden van 2022. Bij gelijkblijvende arbeidsmarktomstandigheden, is de verwachting dat de gestelde streefwaarde gehaald kan worden.

- De besparing door ***parttime werk*** (zie monitor ad 7) blijft achter bij de norm (€16,5 mln eind 2022). Meerdere aspecten hebben invloed op de ontwikkeling van dit resultaat. We doen nader onderzoek om hier meer zicht op te krijgen.

Jongeren

- We zien begin 2022 meer ***jongeren*** (zie monitor ad 3) uitstromen dan instromen, waardoor het bijstandsvolume aan het begin van het tweede tertaal 2022 is gedaald tot 2339 jongeren. De huidige krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat de meeste jongeren snel hun weg naar werk kunnen vinden. Tegelijk is er een aanzienlijke groep die een afstand tot de arbeidsmarkt houdt. Met de huidige arbeidsmarkt bestaat de caseload van het Jongerenloket voornamelijk uit deze laatste groep jongeren. Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben ondersteuning nodig, voordat zij de stap naar een (garantie) baan of opleiding kunnen maken.

- De **uitstroom van jongeren naar werk** (zie monitor ad 8) Er zijn in de eerste vier maanden van 2022 in totaal 235 jongeren uitgestroomd naar werk. We liggen iets achter op schema om de target van 750 jongeren uitgestroomd naar werk te realiseren. De huidige caseload van het jongerenloket bestaat voornamelijk uit jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze jongeren hebben intensieve ondersteuning nodig, om belemmeringen die de toeleiding naar werk of opleiding in de weg staat op te heffen. We zien dit terug in dit uitstroomcijfer.

- In de **uitstroom van jongeren naar opleiding** (zie monitor ad 8) Het aantal jongeren dat tot nu toe is uitgestroomd naar onderwijs blijft achter. De arbeidsmarkt is gunstig voor startende jongeren, waardoor zij steeds vaker werk boven scholing verkiezen. De verwachting is dan ook dat we de target uitstroom naar onderwijs niet zullen realiseren.

Dienstverlening

- De daling van het volume ***klachten*** (zie monitor ad 12) zet voort. Na een significante daling in 2021 t.o.v. 2020 zien we ook in T1 2022 een daling van het aantal klachten.

  In algemene zin kan gesteld worden dat door twee aspecten, wijziging intakeproces voor inkomensaanvragen en minder fysieke contacten bij zowel werk als inkomen er ook minder klachten bij het team Klachten W&I zijn binnen gekomen.

  Eveneens zien we een daling van de ***tijdige afhandeling*** (zie monitor ad 12) van klachten. Dit is te verklaren door het niet invullen van een openstaande vacature en door de tijdelijke inzet van klachtmedewerkers van Werk en Inkomen bij andere clusters die kampten met nog grotere tekorten aan inzetbaar personeel.

  Komend tertaal bereiden wij ons voor op het stabiliseren van het volume klachten bij W&I en werken wij er naartoe om de tijdigheid van afhandeling hoog, binnen de normen, te houden.

- ***Totaal aantal aanvragen*** (zie monitor ad 13) De 5.353 aanvragen in het 1e tertaal is inclusief 1.078 BBZ transitie. Tot 1 april 2022 was er sprake van een vereenvoudigde BBZ-regeling ter (inkomens)ondersteuning van ondernemers die getroffen waren door de coronamaatregelen. Met ingang van 1 april is de reguliere BBZ-regeling weer van kracht en kan deze aangevraagd worden. Alle toegekende BBZ-transitie uitkeringen zijn eind maart beëindigd. Het aantal aanvragen neemt met ingang van 1 april 2022 af. Ondernemers kunnen op eigen kracht verder of vinden (al dan niet met ondersteuning vanuit Werk en Inkomen) een andere bron van inkomsten. Bbz transitie 2e periode (tot

eind maart) werd afgesloten met 2115 ingediende aanvragen. In de maand april 2022 zijn 168 reguliere BBZ aanvragen binnengekomen.

- In januari is ook W&I getroffen door Corona, waardoor het verzuim helaas hoger was dan verwacht. Hiermee is de **telefonische bereikbaarheid** (zie monitor ad 16) onder druk komen te staan. Dit heeft in combinatie met de overdracht van de 1e lijns telefonie naar Ro!Entree geleid tot een lage bereikbaarheid. Deze bereikbaarheid is in februari weer hersteld.
  Bij de overgang van de 1e lijns telefonie van het Serviceteam naar Ro!entree, werden terugbelnotities niet altijd correct aangemaakt, waardoor de terugbelnotities niet altijd op de juiste plek kwamen en sommige terugbelnotities wel op de goede plek kwamen maar niet op de goede plek in het registratiesysteem. Voor deze issues is inmiddels een mogelijke oplossing gevonden. De komende weken zal uitwijzen of de voorgenomen oplossing uitvoerbaar is. Daarnaast zullen werkinstructies, werkafspraken en FAQ's moeten worden aangepast aan de nieuwe telefonie inrichting. Vanuit management en uitvoering is hier aandacht voor en is de ambitie om te voldoen aan de kpi.

- Het aantal ***heronderzoeken*** (zie monitor ad 15) ligt lager dan T3 2021. De planning 2022 heeft een opbouwend karakter, wat betekent dat in het begin van het jaar er opleiding van de nieuwe medewerkers plaatsvindt en dat in het tweede en derde tertaal van 2022 een versnelling plaats vindt van het aantal uit te voeren heronderzoeken en naar de norm van 6400 wordt toegewerkt.

Begeleide arbeidsparticipatie

- Het aantal ***gemeentelijke garantiebanen*** (GGB) (zie monitor bij 17) is aan het eind van het eerste tertaal 467,8.
  Dat is een toename in het eerste tertaal van 21,5. Daarmee ligt de groei richting de doelstelling van 505,2 GGB aan het eind van 2022 goed op koers.

- De meest actuele bekende gegevens over het aantal ***gerealiseerde regionale Garantiebanen*** (zie monitor bij 18) via UWV zijn de gegevens over Q4 2021.
  Eind 2021 waren er in de regio Rijnmond 10.182 Garantiebanen. De ambitie 2021 was een aantal van 12.716. Ten opzichte van Q3 zijn er 350 banen (van 25.5 uur) in de regio bijgekomen, dat is een stijging met 3,6 %. De groei ligt daarmee in regio Rijnmond in Q4 iets hoger dan de landelijk gemiddelde groei met 2,1%. Ten opzichte van Q4 2020 is het aantal banen in 2021 slechts met 443 toegenomen. De verwachtingen voor 2021 waren niet positief vanwege de coronacrisis en zijn juist gebleken. De groei in Q4 heeft iets van het mindere resultaat in de eerdere kwartalen gecompenseerd.

  Het aantal **werkplekken *Nieuw Beschut Werk (NBW)*** (zie monitor ad 19) ligt eind april op 211 werkplekken. Daarmee is ongeveer een derde van de groeiambitie van 75 werkplekken, van 190 naar 265 NBW werkplekken, eind 2022 in T1 gerealiseerd, namelijk 21 werkplekken. Daarmee ligt de groei richting de doelstelling 2022 op koers.

Financieel resultaat BUIG (zie monitor ad 10)
In de oorspronkelijke begroting werd voor 2022 een klein tekort (€ 2,3 mln) op de BUIG (Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten) [1]verwacht. Deze raming was gebaseerd op het nader voorlopig budget 2021 en de – op dat moment – meest actuele verwachting van het landelijke bijstandsvolume vanuit het Centraal Planbureau (juniraming 2021). Gezien het beleidsarme karakter van de 1e herziening (waarbij het financieel kader gelijk blijft) zijn de inkomsten en uitgaven in de 1e herziening hetzelfde als in de oorspronkelijke begroting.
Wel zijn er sinds het najaar van 2021 verschillende nieuwe inzichten en ontwikkelingen waarover we u willen informeren. Eind april is het nader voorlopig budget 2022 door het ministerie van SZW bekend gemaakt. Hieruit blijkt dat het landelijke macrobudget voor de BUIG (en daarmee ook het budget voor Rotterdam) lager wordt dan eerder werd geraamd. Deze daling is met name het gevolg van de realisatiecijfers over 2021 (waarbij landelijk sprake was van een overschot) en de nieuwste werkloosheidsverwachtingen vanuit het CPB (CEP 2022) waarbij een daling in de werkloosheid wordt voorspeld. Als dezelfde trend van het bijstandsvolume wordt doorgetrokken naar Rotterdam betekent dit dat ook de uitkeringslasten gaan dalen. Op basis van deze ontwikkelingen en cijfers wordt voor 2022 een klein overschot (circa € 3 mln) op de BUIG verwacht. De budgettaire vertaling hiervan en verwerking van eventuele nieuwe inzichten vindt plaats in de 2e herziening.

Openstaande moties

Motie 'Handje helpen' (21bb12366)
Op 30 september 2021 heeft uw raad de motie 'Handje helpen' van raadslid Versnel e.a. (21bb12366) aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om de inlichtingenplicht die op grond van de Participatiewet geldt, beter onder de aandacht van bijstandsgerechtigden te brengen. Idealiter door het ontwikkelen van een telefonische of digitale assistent, die:
- de werkzoekende helpt te herinneren aan de plicht om wijzigingen door te geven,
- de werkzoekende helpt om te bepalen welke wijzigingen moeten worden doorgegeven; en
- het doorgeven van wijzigingen vergemakkelijkt.

De inlichtingenplicht op grond van de Participatiewet is complex. Het college onderschrijft de wenselijkheid om werkzoekenden regelmatig aan de inlichtingenplicht te herinneren en de reikwijdte daarvan te verduidelijken. Naar aanleiding van de eveneens op 30 september 2021 aangenomen motie 'Allemaal toppers' (21bb12367) is inmiddels een aantal stappen gezet om de inlichtingenplicht te verduidelijken. Zo wordt er periodiek een onderwerp uitgelicht in de 010Werkt, zijn er verbeteringen aangebracht op de website en wordt momenteel gewerkt aan een heldere flyer en animatiefilmpje over de inlichtingenplicht.

Het opleveren van een telefonische of digitale assistent, zoals gevraagd in de motie Handje helpen, blijkt op korte termijn niet haalbaar. De komende tijd worden vier alternatieve oplossingen uitgewerkt, namelijk:
1. Door middel van een SMS-alert worden werkzoekenden eraan herinnerd om relevante wijzigingen tijdig door te geven. Deze SMS-alert zal voor 1-7-2022 voor het eerst aan alle werkzoekenden worden verzonden en daarna periodiek worden herhaald;
2. Er wordt onderzocht of er een livechat kan worden aangeboden voor vragen rondom de inlichtingenplicht. Momenteel wordt al geëxperimenteerd met een livechat voor de bijzondere bijstand en de dienstverlening vanuit het Jongerenloket.

---

[1] Zie ook www.divosa.nl/onderwerpen/gebundelde-uitkering-buig

3. In een landelijk traject genaamd GEM wordt, tezamen met een aantal andere gemeenten, onderzocht of een chatbot kan worden ontwikkeld rondom de inlichtingenplicht. Deze chatbot moet geautomatiseerd antwoord geven op veel voorkomende vragen van werkzoekenden rondom de inlichtingenplicht. Voor vragen waarvoor geen standaardantwoord past, zal het gesprek automatisch kunnen worden overgezet naar de livechat.
4. In het kader van de digitaliseringsopgave van Werk en Inkomen, wordt het doorgeven van wijzigingen vergemakkelijkt doordat er een zo ver mogelijk vooraf ingevuld wijzigingsformulier wordt klaargezet voor de werkzoekende. Deze wijziging wordt in de loop van 2023 uitgewerkt.
   Intussen wordt het huidige wijzigingsformulier (dat als Pdf-bestand moet worden uitgeprint en handmatig moet worden ingevuld) zoveel mogelijk vereenvoudigd en ingekort. Naar verwachting is deze actie voor 1 september 2022 afgerond.

De kosten van deze vier oplossingen worden opgevangen binnen de huidige begroting. Wij zullen uw raad voor het einde van dit jaar informeren over de voortgang van de verschillende trajecten rondom de inlichtingenplicht.

Motie 'Vier werkgelegenheid Nieuwe Waterweg!' (21bb14121)
Op 11 november 2021 heeft uw raad de motie 'Vier Werkgelegenheid Nieuwe Waterweg!' van raadslid Engberts e.a. (21bb14121) aangenomen. Met de motie is ons college verzocht "om initiatieven te ondersteunen, die bij de herdenking in het bijzonder aandacht geven aan de werkgelegenheid, die de Nieuwe Waterweg en daarmee de haven nu en in de toekomst, biedt voor Rotterdammers; deze voor een breed publiek toegankelijk te maken door in te haken op vele banen, die de economische activiteit van de Nieuwe Waterweg biedt; en samen met de partners van het Leerwerkakkoord Haven een budget beschikbaar te stellen en middels deze viering werken in de haven te promoten."

Voor de viering van 150 jaar Nieuwe Waterweg organiseren we samen met partners zoals het Havenbedrijf en het Maritiem Museum een groot scala aan activiteiten in Rotterdam en omstreken. Het motto van het jubileum is "150 jaar vooruit". Dat motto past ook goed als het gaat om werkgelegenheid, die door de ontsluiting van Rotterdam via de waterweg is ontstaan; en nog steeds groeit en vernieuwt. Gezien alle bedrijvigheid en transities in het haven-industrieel complex zoals energietransitie, digitalisering en circulaire economie, ontstaat er immers ook nieuwe werkgelegenheid in de haven.

Met de organisatie van de viering hebben wij diverse overleggen gehad. Uitkomst hiervan is dat de viering van het jubileum door de partners wordt gezien als een mooi moment om vanuit het LWA Haven bij aan te sluiten, ook gezien de imagostrategie die momenteel door de partners van het LWA Haven (o.a. Havenbedrijf, de ondernemersvereniging Deltalinqs en het Scheepvaart- en Transport College) wordt opgezet. Specifiek voor 150 jaar Nieuwe Waterweg wordt vanuit LWA Haven op twee activiteiten ingezet.

- We sluiten we aan bij een event tijdens de Wereldhavendagen, waarbij MBO en HBO studenten worden uitgenodigd om mee te denken, te ontwerpen en te ontwikkelen over de toekomst van de haven. Op deze wijze willen we informeren over en inspireren voor banen in de haven.
- Daarnaast draagt het LWA Haven bij aan het "Futurelabs" event, wat wordt georganiseerd met het Educatief Informatie Centrum Mainport. Daarbij worden ook studenten MBO en HBO uitgenodigd – ook/juist van minder voor de hand liggende opleidingen zoals de

Willem de Kooning Academie. Binnen dit event komen verschillende thema's aan bod, waaronder de werkgelegenheid en arbeidsmarkt in de haven en de zogenaamde 'futurejobs'.

Vanuit het LWA Haven wordt voor beide activiteiten, naast de inzet van kennis en kunde, in totaal een eenmalig budget van € 10.000,00 beschikbaar gesteld.

Wij stellen u voor de moties 'Handje helpen' (21bb12366) en 'Vier werkgelegenheid Nieuwe Waterweg!' (21bb14121) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Stand van zaken uitvoering motie opschorten kostendelersnorm <27 jaar

We zien dat de kostendelersnorm uit de Participatiewet som leidt tot schrijnende situaties en uitzichtloosheid. Ondersteund door de motie 'Schort de gezinsboete op!' (21bb14135) anticiperen wij daarom op een wetsvoorstel van het kabinet die de kostendelersnorm wijzigt voor inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar. In de brief bij de monitor over het 3e tertaal 2021 van 8 maart 2022 (22bb2061) hebben wij u hierover bericht.

Dit betekent dat vanaf 1 juli 2022 personen in de leeftijd tot 27 jaar niet langer meetellen voor de uitkering van huisgenoten en dat jongvolwassenen van 21 tot 27 jaar met een bijstandsuitkering de volledige norm van 70% van het netto referentieminimumloon krijgen, alsof zij geen kostendelers hebben. Het vooruitlopen op het wetsvoorstel heeft gevolgen voor de nieuwe aanvragen, maar ook heeft het gevolgen voor de personen die nu een uitkering naar kostendelersnorm ontvangen en voor wie geldt dat hiervan per 1 juli geen sprake meer is. Voor laatstgenoemde is dan ook een actie in werking gesteld om de uitkeringen aan te passen aan de nieuwe situatie. Onderdeel van deze actie is dat met de personen van wie de norm daadwerkelijk wijzigt persoonlijk contact wordt opgenomen. De wijziging geldt in eerste instantie voor circa 1600 Rotterdammers met een uitkering van de Participatiewet.

Voor een periode van een half jaar (1 juli - 31 december) bedragen de meerkosten ongeveer 3 miljoen euro in 2022. Zolang de Participatiewet op dit punt niet is versoepeld, zal het Rijk het macrobudget BUIG niet verhogen en hebben deze meerkosten een negatief effect op het financieel resultaat van de gemeente Rotterdam.

Verlenging afzien zoekperiode kwetsbare jongeren

Op 21 december 2021 heeft het college besloten voor een aantal categorieën kwetsbare jongeren de zoekperiode niet op te leggen tot 1-7-2022. Uw raad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief (d.d. 21-12-2021, 21bb15790). In de brief heeft het college uw raad gemeld dat verlenging tot 1-01-2023 een optie is. Vooruitlopend op het wetsvoorstel Breed Offensief heeft het college besloten het afwijken van de zoekperiode voor kwetsbare jongeren te verlengen tot 1-1-2023. Dit komt overeen met de kamerbrief van 21 juni 2022 waarin minister Schouten het afschaffen van de zoekperiode voor kwetsbare jongeren aankondigt.

Door de verlenging kan de aanvraag voor een uitkering op grond van de Participatiewet meteen in behandeling worden genomen. De kwetsbare jongere hoeft dan niet eerst vier weken te proberen zelf werk of een opleiding te vinden. Zo wordt voorkomen dat de problematiek die wordt ervaren niet wordt vergroot. Door de kwetsbare jongere direct een aanvraag te laten indienen verliezen wij hen niet uit het oog. Het bieden van inkomenszekerheid heeft tot gevolg dat direct gewerkt kan worden aan het stabiliseren van de problemen.

Het doel van de zoekperiode is voorkomen dat jongeren in de uitkering belanden. Uit onze analyse blijkt dat deze doelstelling niet wordt gehaald: 80% van de jongere dient na de vierweken zoekperiode alsnog een aanvraag in voor een bijstandsuitkering. Sinds 1 januari 2022 is in 50% van de bijstandsaanvragen van jongeren onder de 27 jaar geen zoekperiode opgelegd. De jongeren waarbij wordt afgezien van de zoekperiode worden niet in staat geacht zelfstandig de weg richting werk of opleiding te vinden. Het opleggen van de zoekperiode is voor deze groep dan ook niet effectief. We volgen nauwlettend het wetsvoorstel Breed Offensief en de door minister Schouten aangekondigde aanpak van de Participatiewet, waarin zij met een voorstel over de zoekperiode kwetsbare jongeren zal komen. Dit betrekken we bij een eventueel vervolg op dit besluit. Voor de goede orde vermelden wij nogmaals dat het hier gaat om een buitenwettelijk besluit.

Tot slot

We gaven hierboven al aan dat we leven in een ongekende tijd met veel onzekerheid maar ook kansen. De oorlog in de Oekraïne, de (economische en sociale) naweeën van de mondiale Covid-pandemie, de stijgende (energie)prijzen en inflatie houden ons in de greep. Tegelijkertijd breekt de krapte op de arbeidsmarkt op dit moment alle records. Half mei meldde het CBS dat tegenover elke 100 werklozen 133 vacatures staan die werkgevers niet vervuld krijgen. Een hele uitzonderlijke situatie. De krapte is vooral goed te zien in de ICT, maar ook in de bouw, horeca, detailhandel en industrie.
Het aantal bijstandsgerechtigden laat in deze monitor een (gestage) daling zien. Voor de werkzoekenden waarvoor de afstand tot de arbeidsmarkt (nog) groot is, zetten wij alles op alles om de kansen die de arbeidsmarkt nu biedt, te verzilveren en de werkzoekenden weer aan of richting het werk te krijgen.

In de afgelopen jaren was het gebruikelijk dat wij de raad in een zogenaamd 'verdiepingsthema' bij de monitor nader informeerden over een specifiek onderwerp op het gebied van werk en inkomen. Graag bespreken wij met u of, en zo ja op welke manier u hier als nieuwe raad invulling aan wil geven.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:
1. Monitor Werk en Inkomen tertaal 1, jaar 2022